

Szávay István
országgyűlési képviselő

K/1425
Érkezett: 2014. SEPT 25.

Írásbeli kérdés

Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 7. cikk (2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli kérdést kívánok benyújtani az emberi erőforrások miniszterhez, mint a tárgyban illetékes kormánytaghoz

„Hogyan készül a Kormány Marosvásárhely fekete márciusának 25. évfordulójára?”
címmel.

Tisztelt Miniszter Úr!

1990. március 19-20-án jutott tetőfokára az erdélyi magyarságot megfélemlíteni szándékozó és ezzel szülőföldje elhagyására kényszeríteni akaró marosvásárhelyi pogrom, amelynek következtében magyarok tízezrei menekültek el, nemcsak az erdélyi magyarság akkori központjának számító, magyar többségét a Ceaușescu-diktatúra embertelen körülményei között is megtartó Marosvásárhelyről, hanem egész Erdélyből.

Ma már többé-kevésbé feltárt (bár történeti szempontból nem feldolgozott) az akkori gyászos események háttere, amely röviden az egykori román kommunista pártelit Ion Iliescu nevével fémjelzett második vonalának rejtett hatalomátmentésében summázható, és amelyet a román társadalom figyelmének a magyar nacionalista kártya kihasználásával történő elterelésével sikerült megvalósítani.

Szomorú, ám mégis megfellebbezhetetlen tény, hogy e cél érdekében (vagyis az erdélyi magyarság felelőssé tétele egy kvázi polgárháborús helyzet kreálásában) a román

karhatalom nem avatkozott be a halálos áldozatokkal is járó utcai harcokba. Ráadásul a marosvásárhelyi pogromot követő felelősségre vonások a valódi kitervelőket és felelősöket taktikusan nem érintették, így azok bíróság elé állítása és elítélése máig várat magára.

Arról nem is beszélve, hogy nemcsak a bocsánatkérés, hanem a kárpótlás is elmaradt. Kétségtelenül szép, ám az események kiterjedtsége és az abban érintettek sokasága miatt mégis csak gesztusértékű lehet a Kisebbségért-díj odaítélése néhány, a harcokban résztvevő személy részére. De ez csak néhány személyt érint, sokakról azonban – akik akkor az események résztvevői és elszenvedői voltak és még ma is élnek – teljesen elfeledkeztek.

Véleményem szerint ezért független, adott esetben akár vegyes, román-magyar bizottságnak kellene felderítenie az események pontos menetét, a felelősök és felbujtók személyét, illetve az áldozatok kilétét. Álláspontom szerint e vizsgálat alapján kellene előbbieket a román bíróságoknak elítélni, míg utóbbiakat a román államnak kárpótolni.

2011-ben javaslatot terjesztettem elő annak érdekében, hogy jöjjön létre egy olyan (parlamentari) bizottság, amely képes pontosabban felderíteni a pogrom során kárt szenvedett, megsebesült, letartóztatott, elítélt és elhunyt magyarok körét, és javaslatot tenni az Országgyűlésnek és a Kormánynak a megnevezett személyek (vagy azok hozzátartozói) erkölcsi-anyagi elismerésének és kárpótlásának módjára.

Javaslatomat akkor nem támogatta a kormánypárt, jövőre, 2015-ben azonban immár a marosvásárhelyi pogrom 25. évfordulója lesz. Ez nemcsak megfelelő időbeli és érzelmi távlatot adhat az események megfelelő feldolgozásának, hanem lehetőséget biztosíthat arra is, hogy kiértékeljük és valamiféleképp lezárjuk az akkor történeteket, még ha feledni sohasem tudhatjuk azokat.

A fentiek alapján kérdezem tehát Miniszter Urat:

- *Hogyan, milyen programokkal, könyv- és filmbemutatókkal, oktatási segédanyagokkal készül a Kormány Marosvásárhely fekete márciusának 25. évfordulójára, az áldozatokról való méltó és tisztességes megemlékezésre?*
- *Mit kíván tenni a Kormány annak érdekében, hogy végre elfogulatlan, a történetírás szakmai követelményeit is maximálisan szem előtt tartó vizsgálatnak lehessen alávetni az 1990 elején történt marosvásárhelyi pogromot, illetve a magyarok és románok által közösen megbuktatott Ceaușescu-diktatúra utáni eufóriából lassan magyargyűlöletbe átcsapó akkori román politikai, közéleti eseményeket?*

- *Kíván-e a Kormány az elfogulatlan történészi vizsgálat érdekében románokkal közös bizottságot létrehozni a marosvásárhelyi események kivizsgálása érdekében?*
- *Érkezett-e erre esetlegesen román részről, bármilyen fórumon keresztül felkérés, javaslat vagy ötlet?*
- *Szükségesnek tartja-e a Kormány a marosvásárhelyi pogrom kitervelőinek, végrehajtóinak, egyszóval felelőseinek felderítését és felelősségre vonását?*
- *Ha igen, jelezte-e a Kormány bármikor, bármilyen fórumon a marosvásárhelyi pogrom felelőseinek kiderítésére vonatkozó igényét és tud-e ez ügyben folyamatban lévő eljárásról Romániában?*
- *Szükségesnek tartja-e a Kormány az áldozatok felderítését és román fél részéről történő erkölcsi-anyagi kárpótlását?*
- *Ha igen, mikor, milyen fórumon jelezte ezt a román félnek és milyen lépések történtek már az erkölcsi-anyagi kárpótlás román fél részéről történő realizálása érdekében?*
- *Szándékában áll-e a Kormánynak a román fél vonakodása esetén akár annak kihagyásával önmaga felderíteni és erkölcsi, esetleg anyagi kárpótlásban részesíteni az akkori károsultakat? Ha igen, történtek-e már lépések ennek érdekében?*

Budapest, 2014. szeptember 25.

Szávay István

Országgyűlési képviselő
Jobbik Magyarországért Mozgalom